

בעזרת השם יתברך

וועד העירוב

139 - 3 עמודים

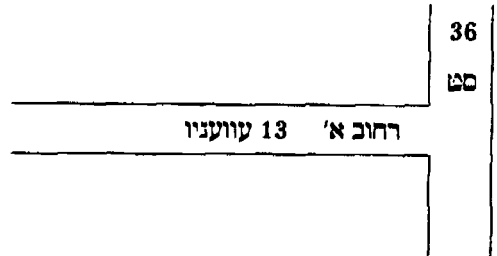
דברי החזון איש זצ"ל

בענין היתר מחיצות
בעיירות גדולות שאין
לנו רשות הרבים
דאורייתא "ויש לנו
היתר מחוור ומרווח".

שלום וישע רב לכבוד העסקנים הנכבדים חברי וועד העירוב הי"ו.

מה מאור נחרד לבי בשמע קול אנשים בקוראים לעצמם בני ישיבה והנהגים אחרי פסקי רבשכה"ג מרן החזון איש. וקול ענות אנכי שומע כי בני תורה אומרים על המשתמשים בעירוב כאן בבארא פארק שהוא בגדר חילול שבת ר"ל. וראיתי שרובם אינם יודעים או אינם מבינים את דברי קדשי הידועים בענין זה. לכן כאתי בשורותי אלו לסכם את דבריו בלשון השווה לכל נפש.

(א) שורות הבתים שבשני צידי הרחוב נחשבים כמחיצות.

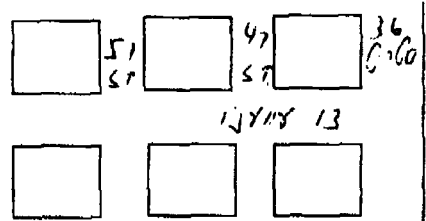

(ב) רחוב א' (13 עוועניו) נחשב כרחוב של ג' מחיצות מדאורייתא. על ידי עומד מרובה על הפרוץ

(ג) זה שפירצה יותר מ' אמות אוסרת, אינה אלא מדרבנן

(ד) אין זה רשות הרבים מדאורייתא אף ברחובות שרתבים ט"ז אמות וס' רבוא בוקעין בהן.

(ה) אחרי שרחוב א' (13 עוועניו) נחשבת כמוקפת מחיצות מן התורה, כל רחוב הנכנסת לתוכה, למשל 47 סמריט או 51 סמריט וכדומה נחשבות גם הן כמוקפות מחיצות, כי יש להן ב' מחיצות על ידי שורות הבתים שבשני צידי הרחוב, ובשנאי 13 עוועניו נחשבת כסתומה ומוקפת, ויש לחוב 47 או 51 וכדומה ג' מחיצות.

(ו) וכן הרחובות הנכנסים ל47 סמריט כגון 14 או 15 עוועניו גם הם נחשבות מוקפות מחיצות כנ"ל.

(ז) מן התורה אין שום פירצה אוסרת בעומד מרובה על הפרוץ אף שרכים בוקעין בהן.

(ח) לפי דברי רבשכה"ג מרן החזון איש וצוק"ל הנ"ל, כל הרחובות שבשכונת בארא פארק הם נחשבים כרחובות שיש להם ג' מחיצות מן התורה, ובוודאי בלי שום ספק ופקפק כלל אינם נחשבים כרשות הרבים מדאורייתא ושפיר יכולין לערב אותן על ידי צורות הפתח.

והא לך לשון הזהב של מרן החזון איש וצ"ל עם הציור (ציור קס"ב) מספרו חזון איש חלק אורח חיים סימן ק"ז אות ה' ו' ו' ותראה נפלאות איך שזה הציור מספרו הוא ממש הציור של שכונתנו בארא פארק יצ"ו.

(ט) וזה לך גם התשובה של הגאון הגדול מעמודי ההוראה בעולם ר' ישראל יעקב פישער שליט"א ראב"ד העדה החרדית ותראה איך שגם בירושלים עיה"ק סומכים על דברי החזון איש הנ"ל ושההיתר "מחזור ומרווח".

המשמע לה דאשמיטין

ה כו פשיטא כו וזה
לכאורה נראה דמירבו
ג וכו' שסימו שרבי
הא דכבוד הולך מחולל
לה יתיר רבים ומטעמי
ורבים בוקעין מטעמי
היה נראה דבעינן לכל
ול"ט.

זה תשמישתיה כו דלא
ילא כו מחילתא, הכס
: דלא מיתברא מחילתא
ימנא בעלמא נקטו לה.
הו בעינן תרתי שיבא
שאלן בעבד יכול לרוץ,
כול לרוץ אף דלא יתח
מבעלי מחילתא ולדעת
יד, הו רבים מטעמי
דלא יתח תשמישיכו
: לאוקמת הכי דהנר
: יחיד.

דין עליב כו לעמוד
ובן כיון דבין המחילתא
יא מפולג לרביי, ומאי
מחילתא והלוייה שבין
עבייה שכי על דבריהם
ין ג' מחילתא, ורביי
והלך אף בעומי
ג הפרק אחר רבים
מוקמינן כהיא דהנר
ין דבריה כו כריי,
וכיב לאמנע הפילוג
יאחה כנגדן מופלגת
אבל קשה כיון דבין
רביי מבטל מחילתא
משיל ברביי עוברת
זכעני מחילתא יתון
אבל קשה כיון שבין
מחילתא, השכי כרביי,
השכי רביי כטוברת
; מהנגד ג' המחילתא
ליק רי ג' מחילתא
דכן, אבל אם הסליגן
מרוכב על בעומד,
פכי ציראוח בעינן
מחילתא זו כניו כו
המפולג כו רביי,
יית דוקא כהא דסיל
ג' מחילתא דאורייתא,
א.

לא כו פריך מירי,
זכי מוגדר ומיוחד
טעמי מחילתא, ומימי
מחילתא.
ברביי שמיג בתל
היי שמיג במדרון,
מחילתא ליה אחי

התלמודא שבת ג' ב' מוקים לה לברייתא דהתם כותי דתכתיב
וברייתא דהתם השמע דהלכתא היא, וכן פסק הרמב"ם ז"ל מרבי
הל"ג, וכן דעה הגרי"ם שם והביאו ראי' מהא דפייק דשבת, וכן
נראה דעה ח"י שם ד"ה ולא, וכי"ה בהג"ה דרפ"ג בשם מהרמ"ק
[מיהו הכס כחוד דגם צ"ה מחילתא שלמות ליה אחר רבים ומטעמי
מחילתא וזה תשוב ולי"ע] וכי"ה ברע"ב דפי' במשנה, גם כריי
והר"ש העתיקו במשנה והשמיטו כוונת הגמ' והסתמא קייל
כתבמים, [וזה דלא כהרע"ב"ל דפסק כריי] ונפ"ז כל הל המתלקק
י מתוך ארבע אפי"ג דרביי עוברת עליו לא נחבעלו המחילתא וכן
כ"ג רביי מהי"ה, כל שיש לו ג' מחילתא כאלו, ומתקן רוח ד' בלוייה
ומטעמי בתוכו.

ב) ונראה דכל שיש ג' מחילתא של עומי"ר לא אמרינן חו דלתו
רבים ומטעמי מחילתא דני מחילתא של עומי"ר עדיף
משם ד' מחילתא ולא מלינו חילוק בין ג' מחילתא לדי לענין דאורייתא
ולפ"ז נראה הזאת קט"ו לא תמלא רביי אף בהנותן רחבות פ"ה
אמה וס' רבוא בוקעים בהם שרחוב צ"י היא רביי גמורה כריי
שיש לה ג' מחילתא עומי"ר אף שרחוב א' וגי עוברת בפלוגתי ורבים
בוקעין כבן לא מטעמי מחילתא, וכהא דפרכא יתר מי' אוסרת אפי"ג
אלא מדרבנן, ומי"ה און כל פלוגת אוסרת כל שעומי"ר, וכיון שרחוב
צ"י היא רביי, גם רחוב א' וגי נעשין רביי שהרי יש לבן ג' מחילתא
דמה שבן פתוחות לרחוב צ"י הוא כמחילתא שרחוב צ"י הויה כחל
מוקפת, ואף למשי"ב חו כ"ב א', ד"ה חייבין דלמנע הפילוג לא
השיב מחילתא וכמשי"ב סק"ג, היינו דוקא לריי דלא סגי לה בשם
ד' מחילתא, אבל כהא לרבנן קיימינן, ועוד דהכא עדיף שרחוב
הצ"י יש ג' מחילתא, מיהו אם אין כאלך רק צ"י רחובות כרחוב כב'
ובה' לא שייך עומי"ר כיון דאין כאלן מחילתא, ולא שייך עומד אלל
או בעומד יעשה רביי לעלמו, אבל אם אינו עומד לעלמו, אינו עומד
לאחרים, והשי"ג דאם תאמר עומי"ר כרחוב צ"י כדי לתקן דופן ג'
לרחוב ג', ותחי רביי, יתוקן אחי"ב רחוב צ"י שתחי פתוחה לרביי,
מי"ה כהתלה הנידון הוא לאחרים, ולא לעלמה, ולא שייך עומי"ר.
ו) והני מילי בשחיבין רחבות ע"ז אמה ורביי עוברת בתוכן, ולא
לא מהני להו לוי"ה ובעינן דלתות, אבל אם אחת מהן אינה
רחבה ע"ז אמה, או שאין שיעור רביי עוברין בתוכה, מתקן אחת
בלוי"ה, וניתרת גם שני, שהיא רחבה ע"ז וס' רבוא בוקעין בה,
בלוי"ה, שהיא רביי גמורה מהי"ה בלי שום תיקון.

ז) ויצא לנו מה דבחי"ז כל השוקים והרחובות שזכרכים היותם
גדולים הן רביי גמורה מהי"ה דכלן תמלא כבן אחת
מוקפת ג' מחילתא והיא רביי וכל הרחובות הפתוחות לה רביי
והפתוחות לתוכן נעשין רביי, וכיון שכן הן ניתרות בלוי"ה, ובתי
סי שמי"ה כהר"ך שקשה להקל מחמת שאין סי רבוא בוקעין, הן
שהיא דרך לרבים לעבורים ולסוחרים ולכאמור בהיתר מחזור ומחזור
לכרכים שללו.

ח) ויש לשי' לפי' כה דאמר עירובין ק"ה א' דלאחר שפיר
צב פלוגת צירושלים הויה רביי וכן מברחה כוונת
דניו נתיבה פסחים סי' א' כמשי"ב חו שם, ותקשה לדין דקיי
כרבנן דכל שיש ד' מחילתא לא אמרינן אחר רבים ומטעמי מחילתא
אי"ב נהי דהוי כרחובות פתוחות ע"ז אמה, אחתי מברוחות הפתוחות
לרביי לידון בעומי"ר וכל חולת ירושלים ליבה רביי, וי"ל שהמברוחות
היו גם כן פתוחות וכו' משולשין, אי נמי שהיו המברוחות
לד רביי מתוקנות בלוי"ה וחשיב במחילה, ולא אמרינן שז עומי"ר
מיהו יש לשי' למשי"ב חו צ"מ ר"ג צ' להוכיח דלכתי כיה ר"ה
כהומה קיים, דאלי"ב לא כיו וכולין לאכול פסחיהן, אי"ב למכ' ה
הוי רביי מהי"ה כיון דהוי ג' מחילתא וי"ל דלכתי חולת שבעמיטין
הוי רביי, אי"ג לענין אכילת קדשים קלים סגי ברוב המחילתא
ולענין שבת אמרינן אחי אורח דביי ודביי ומטעמי ליה ומיהו בעינן
דבריהם וי"ל לעולם לא כיו רובו קיים ואפי"ה אכלו כהפסח מ
אוכלין קקיל ומשי"ג אף שאין חומה ואפי"ה למיד קיר לא קוד
לעתיד לבוא, לשעמה מיהא קודם ואפי"ה שאין חומה ושי' בשעמה

רבים מודים ולאחר רבים ומטעמי מחילתא, זה ה
מקמי בגמ' כ"ב א' וכה רבנ"ה כו מירי, וכבר בקבו כ'
עין י"ג לפ"ז, וכי' בסוף דברייהם דלמחי דפירשו דרי
במק"ל כיו רביי אף במקום כקלר יתח כרי דפ"ה
לחלק עין ע"ז לפתוח וקושיהם רק אם יתח דמקוב
רביי, ולכן קי"ל בשי"ב סי' שמי"ה דאף במקום כקלר
וא"כ אף בע"ז אמה נמי, וכשי"ב דלוי"ה מהני אף בע"ז
חו בהיראשון, ובמק"ל כ' [לעיל סי' ס"ד סק"י] דל'
י"ד חלל הי"ה עומי"ר ומי"ה כמשי"ב ראי' מירושלים
דברנו, גם משי"ב שם דפרת"ה מפי"ד רביי מהי"ה
מכרל"ז שהוא מדרבנן.]

ט) שבת ז' א' לא נזכר אלל לקרן זויה כסמוכה לו
דומינן דדחקי צ"י רבים כו כיון דלא יתח
כו נראה דדוקא נקרן זויה שבתים שאלו מימין ומחו
לד רביי, אבל קרן זויה שבתים כהניס כיו רביי כו
דכנסים לתוך ביתו לא יתח תשמישיכו כבלי קרן
יעשו ככתלים כחוסמן בעדן, מי"ה כו רביי, ורל"ה
חו עירובין ג' צ' דרביי כמחוקרת כאלמנע מע"ז אחי
מקום כקלר רביי, ואם איחה דקרן זויה במין גי"ס כ'
אי"ב כלי רביי כמחוקרת כאלמנע, ונשאלו קרן זויות
אותן זויות נעשו כרמלית, ושבו חסר ליה לכל כרביי שי
של ע"ז אמה, אלל דואי קרן זויה דלמחן ביש לו ג' מחילתא
איירי, ויש לשי' דאי"ב כו כלי זויה רביי גמורה מהי"ה
אחר רבים ומטעמי מחילתא אף בניהא תשמישתיה, וי"ל ד'
דלית ליה דלתו רבים ומטעמי מחילתא אף באיכה מחילת
לעיל, ומיהו בלא יתח תשמישתיה ויהי של יחיד מוד
לעיל, ועוד וי"ל דהכא איירי בלוי"ה מחילתא כלל אלל שז'
את כזויה, ובה גי"ב נעשו כזויה כרמלית, עוד וי"ל דווי
לרביי אי יתח תשמישיכו הוא נעטל לרביי וכמו ו
לצ"ה, וצב רבים ומטעמי מחילתא, ומלשן בגמ' משי
מויה אמרינן כתי, אבל או כל רביי רחבה כאלמנע
נקלוהיכ גם כלי כניסה הויה רביי, אבל לא נחבו
שילח מחורת כרמלית.

שם תודי"ב לא, לא עמי למימד דלעתי"ך לזוי רביי כו
לרבנן לא משיל שיהא כרמלית משום קרן זויה דה'
זויה הוא לזוי רביי, ויהינן דקל קשיל' לבו יתח לזוי רכ'
וקרן זויה בכלל, ומיהו למשי"ב לעיל במקומו לקרן ז'
או שפתוח לענוי, דלזוי לזוי רביי, שזוי רביי הוא כמיו
זשמי"ה לביח כסמוך לו.

י) עירובין י"ד א' ואנטי"ה בלוי רביי קמפלגו, וז'
רביי נמשך על פני כל כרביי, אבל אם
ציתו ובהי' לזוי רביי כו"ל קרן זויה דמודד צ"י ר"ס כ'
שבת ז' א', ומיהו אם רבים ככ"ו ויש אר"ך ברוב גמחן
לי"ה וכמשי"ב סק"ט, ולזוי רביי מקום שאינו מיוחד כל'
אלל כמשי"ב משחמט שם לביח שם כלים ולמשמט פירי, וכן
משום שהוא נעטל לרביי, וכלך אף שהוא של יחיד, וכי
די"ב וליפלגו, ולרבנן אף בשל רבים, כו כרמלית, וללישנא
דביי שמוחז גם לחשמי"ה, לכי"ה לא כו כרביי, ואף
לכיו"ך, כל שהוא של יחיד כו כרמלית, ושעמל דרי"ה מה
שברו דרך לעלמן.

שם תודי"ב ולפלגו, ואורי' זשתם לזוי רביי כו לכאון
כה מי"ה כו מילר שכתוקי כו רבים כדאמר צ"ב סי'
כיון דשחור ע"ז אמה לבי"ה מחזיר כתלים למקומן כו
שם כ"ב צ' מיהו משמע בלי"ק דמירי ברבים שברת שלל
אלל ברשות כיו"ה דרי' דאמר מילר שכתוקי כו רבים, וי'
דל"ק לא שייך למיחן משום לזוי רביי דלזוי רביי מכלכין
וכהא מכלכין שלא ברשות, ולמחי דמוקי פלוגתיכו בלזוי רבי'

